

Lelkészi továbbképző tanfolyamon reggeli áhítat Balatonfüred, 1976. május 5. szerda.

„Krisztus a mi életünk”

Kolossé 2,16- 3,4

Ének: 297,1-6

Imádság:

Mindenható Isten! Atyánk a Jézus Krisztusban!

Vedd kedvesen tőlünk szívünk háláját kiválasztó kegyelmedért, megváltó szeretetedért, megszentelő hűségédért és megtartó irgalmadért. Legyen áldott szent neved, hogy kiválasztottal minket Jézus Krisztus evangéliumának szolgálatára is.

Alázattal megvalljuk alkalmatlanságunkat és sokféle restségünket e szent szolgálatra. Oly sokszor nem a Te szereteteddel, nem a Te erőddel és nem a Te Lelkeddel járunk e világba

Légy áldott minden alkalomért, mellyel fáradt életünket megpihentetni és megújítani akarod. Légy áldott ezeknek a napoknak csendességért, közelebből e mai napra elkészített áldásaidért. Jöjj Szentlélek Úristen, nyisd meg előttünk az Ige ajtaját, és nyisd meg a mi értelmünket, szívünket és akaratunkat a Te igéd előtt, hogy engedelmességben járassunk Előtted és szolgálhassunk Téged. Jézus Krisztusért, mi Urunkért és Megváltónkért. Ámen.

Kedves Testvérek!

Szinte biztosra veszem, hogy a Kolosséi levélről tartott eddigi áhítatokban szó volt azokról a bevezetési és kortörténeti kérdésekről, melyeknek ismerete szükséges a levél üzenetének megértéséhez. Éppen ezért én azoktól eltekintek, és *in medias res* kezdem magyarázatomat.

Szolgálatom összefoglaló címe a szakaszban is előforduló kijelentés: „Krisztus a mi életünk”

Tárgyalásomat két részre osztom:

1. A Krisztusban nyert élet szabadsága.

2. Krisztusban nyert élet iránya.

Gyakorlati biblíamagyarázatot adok, megszívlelve Méliusznak a Kolosséi levélről írt magyarázatában felállított követelményt. „A keresztyén embernek, nemcsak speculativusznak is kell lennie hanem practivusznak a Krisztusnak igaz ismeretében.”

Nem úgy azonban, hogy nem vettem volna figyelembe a teológiai fáradozások és kutatások eredményeit. A segítőanyag és a Jubileumi Kommentár mellett Vladár Gábor beosztott lelkesztestvérem volt szíves feldolgozni Barclay, Conzelmann, és Tröger magyarázatait. Én magam Meyer, Schlatter és Méliusz magyarázatait néztem át. Mindezekhez Kálvin, Robertson és Jánosi Zoltán munkáiból vettem át üzenetet, fogadjuk szelíden a belénk oltott igét, amely meg tudja tartani a mi lelkünket. /Jakab 1,21/

1. A Krisztusban nyert élet szabadsága

Az apostolnak e levéllel az a célja, hogy olvasói eljussanak „a teljes bizonyossághoz vezető ismeret egész gazdagságára: az Isten titkának, Krisztusnak ismeretére. Benne van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve” /2-3.v./ Azt akarja, hogy a kolossébeliek gyökerezzenek meg és épüljenek fel a Jézus Krisztusban. /6.v./ És mivel az apostol

Epafrástól hírt kapott nemcsak a köztük uralkodó szép rendről és Krisztusba vetett hitük szilárdságáról /2,5/, hanem az őket fenyegető veszélyekről is, ezért ír számukra.

Szinte refrénszerűen ismétlődik a figyelmeztetés a második fejezetben: a 4., 8., és 16. versekben: „nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen”, „rabul ne ejtsen titeket valaki üres megtévesztéssel”, „senki el ne Ítéljen titeket”.

A legnagyobb eltévelyedésnek azt tartja az apostol, hogy a tévtanítók és követőik nem ragaszkodnak a Főhöz, pedig Isten benne adja a növekedést: „de nem ragaszkodik a Főhöz: pedig ő tartja össze az egész testet inak és ízületek segítségével, és az általa növekszik az Isten szerint való növekedéssel.” Krisztusban mindent megnyert a keresztyén ember. Hiszen: Krisztussal meghalhatok 2,20. - Krisztussal eltemetettetek 2,12. - Krisztussal feltámadtatok 2,13 és 3,1. - Krisztussal elrejtettetek 3,3. - és Krisztussal megjelentek 3,4.

Ez a keresztyén ember boldog szabadsága, ez a valóság. Krisztus keresztyén eltávolította az útból a minket terhelő adóslevelet /2,14/, és lefegyverezte, sőt nyilvánosan megszégyenítette, a fejedelemségeket és hatalmasságokat is/2,15/, megszabadított minket/ keresztyéneket, Benne hívőket/Benne meghaltakat és feltámadottakat/ a sötétség hatalmából és általvitt minket, az Ő szeretett Fiának országába./1,13/ Mindezt azért, hogy éljünk az Úrhoz méltóan teljes mértékben az ő tetszésére, gyümölcsöt teremjünk mindenfajta jó cselekedettel, és növekedjünk az Isten ismeretében. /1,10/

Ezért kiáltja az apostol - bizony érezni kérdésében a lelki szorongást, szomorúságot és küzdelmet/2,1/: „miért terhelitek magatokat olyan kötöttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők?”/2,20/ Melyek voltak ezek? Mi volt a tulajdonképpeni „kolosséi herezis”? Ez az újszövetségi kutatások nagy kérdőjeleihez tartozik, és máig is eldöntetlen vita folyik, róla. Mi most csak arra figyeljünk, amit mai szakaszunkban mond róla az apostol. Hiszen nagyon éles, jól körülhatárolt jellemzést kapunk a tévtanítókról és a tévtanításukról, a 16-23 versekben. Nem olvasom fel ismét az egész szakaszt. Inkább mindjárt rendszerezem.

a/ Árnyékban élnek, mikor a valóság lett részük. /Megvallom, hogy engem mélyen megfogott a 17. vers úgyis mint igehirdetőt, így együtt e két bibliai fogalom: Árnyék és valóság! Nem mondja az apostol, hogy azok a dolgok, amelyeket követlenek tőlük: nem léteznek. Csak azt mondja, hogy azok „árnyékaik az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság.” Milyen ostoba magatartás is az árnyékot ölelni, mikor a valóságot is ölelhetem; az árnyékkal táplálkozni, amikor a valósággal is élhetek. Méltán mondta Méliusz Juhász Péter e versnél: „Ha immár Krisztus eljött, áldozott, hát megszűntek az árnyékok...Ezt Pál mondja: Ne tedd Mózesé magadat, ne élj árnyékban Mózes szerzése szerint, a Mózes majomának, a pápának szerzése szerint, ne élj az Áron papnak öltözetével, szentelt vizével és egyéb gyermekjátékokra való ceremóniáival, mert bálványimádó vagy. Tudd meg, hogy nincs az idvesség és az örök élet külső ceremóniában és emberi szerzésben.”

b/Maguk csinálta kegyeskedésben járnak ahelyett, hogy Isten akaratát tökéletesen igyekeznének megismerni a lélektől kapott teljes bölcsesség és megértés által /1,9/, emberi parancsokban és rendelésekben járnak. A fordítások és exegézisek egyaránt Ézsaiás 29,13-ra való utalást látnak e helyben. Ott ugyanis az áll, hogy istenfélelme betanult emberi parancsolat csupán. Az apostol elismeri, hogy ezeknek az emberi rendeléseknek és parancsoknak -étel, italtilalmaknak, ünnepi szertartásoknak, látomásoknak és angyalok tiszteletének -megtartása, illetve gyakorlása „a bölcsesség látszatát kelti ugyan”, de ez az egész nem más, mint „magunk választotta istentisztelet”, „magunk csinálta kegyeskedés”.

c/ Öntelt felfuvalkodottsághoz érkeznek meg. Közben azt mondja az apostol, hogy az egész kegyességi gyakorlatuknak „semmi értéke és haszna nincs”, éppen azért, „mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet. Aki nem az igazi alázatban jár, hanem csak alázatoskodik /lásd a 17. és 23.versekben/, az előbb utóbb önteltséghez és felfuvalkodottsághoz érkezik meg.

Pedig jaj az öntelteknek és a felfuvalkodottaknak, mert azoknak az Isten nem ad kegyelmet: Isten kegyelmét csak az alázatosoknak adja, a kevélyeknek ellene áll. /1Péter 5,5/ Tévtanítás minden, ami gőghöz és elbizakodottsághoz vezet. Szabad-e felednünk, hogy Jézus Krisztus a vámszedők és bűnösök barátja, akinek legnagyobb harca a gőgös, elbizakodott farizeusokkal és Írástudókkal volt!?

Ezért, kell Krisztushoz, a Főhöz ragaszkodnunk! Mert ha a keresztyénségről korlátolt, fogyatékos fogalmaink vannak: szellemünk sohasem fog a kellő magaslatra emelkedni. A korai megelégedettség, talán elbizakodottság lenyirbálja lelkünknek szárnyait. Ellenben minél magasabb az eszményképünk, annál magasabbra emelkedünk, annál erősebb a lelkünk szárnyalása. Akinek féreg az eszményképe: az a porban, sárban csúszik-mászik. Akinek a sas az eszményképe: az a fellegek közt és a csillagok közt csattogtatja szárnyait. Ne gondoljátok hát, hogy az a valódi keresztyén ember, aki a száraz, a szövevényes, a meg sem értett hitágazatokat bálványozza és a tíz parancsolatot betű szerint - de nem lélek szerint - megtartja. Avagy nem tudjátok, hogy mit mondott Jézus a kívül szépeknek tetsző koporsókról!? Az a keresztyén ember, az a valódi keresztyén ember, aki teljes szívéből, teljes lelkéből, minden erejéből szereti az Istent és szereti felebarátját, mint magát. Az a valódi keresztyén ember, aki nemcsak kívül szent, hanem belül is."- mondja Jánosi Zoltán Baur Rep-a után, egyik prédikációjában, és mondjuk vele mi is.

Ezzel le is zárhatnám e szakaszt, hiszen ezek az utóbbi mondatok már átvezetnek bennünket a következőhöz, a Krisztusban nyert élet irányához. De hadd zárjam mégis e szakaszt a Heidelbergi Káté 30.kérdésével: "Hisznek-e azok is az egyedül üdvözítő Jézusban, akik üdvösségüket a szenteknél, önmaguknál, vagy másutt keresik? Felelet: Hem,-sőt valójában megtagadják az egyetlenegy Üdvözítőt és Megváltót, Jézust, noha dicsekesznek Ővele. - Mert vagy Jézus nem tökéletes Megváltó, vagy akik ezt a Megváltót igaz hittel elfogadják, azoknak mindent Őbenne kell megtalálniuk, ami üdvösségükre nézve szükséges." Ez világos, tiszta beszéd. E szerint éljünk és tanítsunk!

2.A Krisztusban nyert élet iránya. 3,1-4.

Az előzőkben is láttuk, hogy a tévtanítások nem elégszenek meg elméletek felállításával, hanem magát az életet akarják alakítani.

Ezért is veszélyesek mindig. Az apostol a következőkben a Krisztusban nyert élet igazságát rajzolja meg. Tehát nemcsak negatívumokat mond, hanem a pozitívumot mondja. Nem elég a tévtanítás dogmáját tagadni, hanem az evangélium igazságát kell szembeállítani vele. Az üzenet a Krisztussal való feltámadással kezdődik.

És itt engedjete meg egy közbevetőleges észrevételt. A 20. vers így kezdődik: Ha tehát Krisztussal meghaltatok... Itt az első vers így kezdődik: „Ha tehát Krisztussal feltámadtatok...” Kétszer ez a hangsúlyos kis szó: ha. Mert ez hangsúlyos. Emlékezem, hogy lassan 30 esztendeje lesz, amikor áldott emlékü Bereczky Albert a pápai templomban arról prédikált, hogy ha Isten velünk, kicsoda ellenünk. És azzal kezdte, hogy itt van ez a kis **ha**. Figyeljünk rá, mert ha az Isten nincs velünk, akkor bizony az ördög mondja már, de így: **haha**. Nos, itt is erről van szó: **Ha** meghaltatok a Krisztussal, **ha**, feltámadtatok a Krisztussal. Mert **ha** nem, akkor bizony valaki ott nevet a sötétben: **haha**..

Tehát a Krisztus halált legyőző életében és feltámadásában új életcél és életirány lehetőségét adta az övéinek az Isten. Az irány többé nem lefelé, hanem fölfelé a Krisztusra, a mennyei életre! Éppen azért, mert a keresztyének élete hit által össze van kapcsolva Krisztussal. Ők ott vannak, ahol a Krisztus van. Az ő életük el van rejtve a Krisztussal együtt az Istenben.

Térjünk ismét a Heidelbergi Kátéban őrzött kincsünkhöz. A 49. kérdés így szól: Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele? A felelet Ezt mondja harmadszor „Ő viszont zálogul Lelkét küldi alá nekünk, akinek ereje által nem a földiekkel törődünk, hanem az ódafelválókkal, ahol Krisztus van, ülvén Istennek jobbján” Tehát: Isten Lelkének ereje által tudjuk keresni azokat, amik odafent vannak, és tudunk törekedni azokra. Mert e nélkül a Krisztussal való meghalás és feltámadás nélkül az embert az jellemzi, hogy mindig csak a földiekkel törődik. /Fil. 3,19./

„Nekünk, ha úton vagyunk a mi Istenünk felé, előjogunk az, hogy mennyei hazánknak gondolata szüntelen szemünk előtt lebegjen. Legyen ez a gondolat egészen megszokottá előttünk. Az éjszaka csöndes magányában, a világ ragyogása és örömei között, álljatok meg egy percre és gondoljatok a mennyekre, amely a ti-etek. Ez a gondolat néktek nyugalmat ad, megnemesít, örvendezőbbekké s kitartóbbakká tesz a várakozásban. Ha hasonlók akarunk lenni az Istenhez, akkor képzeletünknek meg kell valósítania azt a boldogságot, amely felé haladunk, sokat kell foglalkoznunk gondolatban a nyugalommal, ama nyugalommal, mely nem a renyheségnek, hanem a teljesen egyensúlyban álló erőknél a következménye; ama nyugalommal, amely mély, mint a nyári éjféli, de mégis telve van étellel és erővel, mint a nyári napfény s amely az örökkévalóság szombatja, foglalkoznunk kell gondolatban az Isten szeretetével, amely egykor hatalmasan fog áradni körülöttünk s a létezésnek ama csodálatos állapotával, amelyben büntelenek és tökéletesek leszünk és amelyben valami magasabb s fenségesebb pontról fogunk letekinteni az Isten világegyetemére és tudatosabban, világosabb belátással fogunk együttműködni az Istennel, amint teremtményei felett uralkodik.” /Robertson/

Mindezt Robertsonnal együtt hisszük, és Isten Lelke segítsen bennünket, hogy gyakoroljuk is. De ez nem jelent egekbe néző álmodozást, afféle „csillagokba bámulást”, vagy mennyei menekülést a valóság és az élet elől. Soha nem feledhetjük, hogy a keresztyén ember fordított fa, melynek gyökerei a mennyben van, gyümölcse pedig a földön.

Isten gyermekei, Jézus Krisztus megváltottjai nem feledhetik, hogy fölfelé irányzott beállítottságban nem maradhatnak passzívak. tétlenek. Erre utal a két fogalom is: „keressétek”, „törekedjétek”. Krisztus feltámadásához kötöttségük felelős indulásra, lankadatlan előretörésre készíti őket. Itt élnek, világhoz és időhöz kötve, de mint utrakelt vándorok menetelnek az örök cél felé.! A földön, a világban élnek, hivatásukat ezután is itt kell betölteniök, de vágyaik, törekvéseik nem lehetnek többé földhöz kötöttek, alacsonyak, időlegesek, most már mindent a nagy távlat szemszögéből kell szemlélniük és értékelniök. Meg kell tanulniük, hogy mit jelent meghalni a világnak, azért, hogy élni tudjanak, ahogyan Krisztus tette a világért. Jézus Krisztus visszajövetelére várni, de közben teljes erőbedobással sietve munkálkodni, hogy a világ az emberiség világa, Isten világa legyen, megmaradjon és felkészíttessék arra a napra.

Ezen a keskeny úton járásban segítsen bennünket Isten Szent Lelke!

Imádság. Kálvin János imáját mondjuk el.

„Mindenható Isten, aki méltóvá tettél minket a Te kegyelmedre, és Jótéteményeid sokaságával megáldottál minket, add, hogy a Te nagy jószágodat el ne felejtsük, ne hagyjuk magunkat rossz útra csalni a Sátán csábításai által, hogy ábrándokba merüljünk, amelyek romlásba visznek. Hadd maradjunk erősen Benned, Téged naponként segítségül hívjunk és a Te

jóságod teljességéből merítsünk. Adj nekünk buzgóságot is, hogy Téged szívünkből tiszteljünk, a Te nevedet amikor gyermekeiddé fogadtál a Te egyszülött fiadban. Ámen

/Johannes Calvin Gebete zu den Vorlesungen über Jeremia Hesekiel.
Übersetzt von Werner Dahm. München 1935. p.4./

Miatyánk. Ének.297. 7-9.

Hargita Pál